

Nr B 149

Av herr **Lundström m. fl.**, om viss utredning rörande återkommande säkerhetsbesiktning av bilar.

I sitt sista betänkande föreslog 1953 års trafiksäkerhetsutredning om kontrollbesiktning av motorfordon vid överlåtelse genom köp, byte eller gåva. Vid remissbehandlingen av ifrågavarande förslag tillstyrktes i de flesta yttrandena införande av en bestämmelse om kontrollbesiktning av äldre fordon, som blir föremål för överlåtelse. I åtskilliga fall uttalades önskemål om skärpning av den föreslagna bestämmelsen, och några ansåg, att förslaget bör gälla alla motorfordon, som varit i bruk en viss tid.

Utan tvekan framstår det som synnerligen önskvärt, att kontinuerlig kontrollbesiktning av motorfordon kommer till stånd, då det har visat sig, att flertalet av fordonen är behäftade med fel, som kan äventyra trafiksäkerheten. Sådan besiktning kan antingen ske med viss tidsintervall eller efter visst antal körda mil. Motionärerna har tagit del av MHF:s statistik från cirka 20 000 fordonstestningar under 1957. Därav framgår att endast 18 % av de testade bilarna var helt utan anmärkning. 52 % av bilarna hade mer eller mindre allvarliga fel på framvagnslager, parallellstagsändar, styrsnäcka och dylika ur trafiksäkerhetssynpunkt viktiga detaljer. 58 % av de testade bilarna hade ett eller annat fel på strålkastarna, vanligast för svagt helljus. Inte mindre än 22 % av bilarna hade bländande halvljus.

Vid motsvarande testningar gjorda av andra motororganisationer har tendensen varit densamma. Då man får räkna med att det endast är de noggranna bilförarna, som frivilligt kommer till en biltest, torde procenten felaktiga bilar på vägarna vara större. De vårdslösa och nonchalanta bilförarna bryr sig naturligtvis inte om att självmant låta testa sina fordon.

Departementschefen ansåg, att det utan tvekan är en brist i trafiklagstiftningen, att någon allmän föreskrift icke finns om skyldighet att låta äldre motorfordon undergå periodisk kontrollbesiktning. Han avstod emellertid från att framlägga förslag härom, då införande av besiktnings tvång skulle medföra ytterligare arbetsuppgifter för statens bilinspektion och ge den en arbetsbörda, som skulle bli svår att bemästra. Departementschefen anförde också, att det inte torde vara möjligt att med bibehållande av lämpliga kompetenskrav få till stånd en personalökning av den omfattning, som erfordras för att hålla befattningshavarnas göromål på en rimlig nivå och samtidigt genomföra kontinuerlig besiktning av

motorfordon. Av dessa skäl ansåg departementschefen, att reformen tyvärr måste få anstå tills vidare.

Motionärerna, som är helt eniga med departementschefen om önskvärdheten av periodisk kontrollbesiktning av motorfordon, har undersökt vilka möjligheter, som finns för att få besiktning utförd på ett betryggande sätt utanför bilinspektionen. Det har därvid framkommit att representanter för såväl konsumenter som den kommersiella bilhandeln och bilverkstäderna bildat Sveriges Bilprovvningsnämnd. Denna nämnd, som är ett objektivt institut, är sammansatt av representanter för motororganisationerna — MHF, M och KAK — Stockholms Handelskammare, Sveriges Automobilhandlareförbund och Bilverkstädernas Riksförbund.

Nämndens uppgift kommer att vara att följa verksamheten vid befintliga testanstalter, granska instrumentutrustningen och i övrigt tjäna som tillsynsmyndighet. Vidare skall nämnden utarbeta protokoll och kontrollera att all testning av fordon vid de olika anstalterna sker på ett objektivt sätt. En klar avgränsning har eftersträfvats mellan den verksamhet som f. n. bedrivs av statens bilinspektion och den som skall äga rum i det nya organets regi.

Redan nu finns flera testanstalter, som har fullgod utrustning för att kunna genomföra såväl enklare trafiksäkerhetstestningar som mera avancerade testningar av motorfordon. Också flera av de till Bilverkstädernas Riksförbund anslutna verkstäderna förfogar över för testning erforderlig utrustning.

Motionärerna anser, att de nämnda testanstalterna och bilverkstäderna under översyn av Sveriges Bilprovvningsnämnd är kapabla att utföra kontinuerlig fordonstestning på protokoll, som fastställts i samråd mellan kungl. väg- och vattenbyggnadsstyrelsen och Sveriges Bilprovvningsnämnd. Dessa protokoll, som ifylles vid testningen, skulle förslagsvis utbytas på polisstation mot något märke att fastsätta t. ex. på en av bilens sidorutor.

För statsverkets del innebär förslaget ingen kostnad. I stället vill vi föreslå att en besiktningsavgift av ca 10 kronor uttages av bilägaren. Gjorda erfarenheter visar att denna avgift kommer att täcka kostnaderna.

Med hänvisning till det anförda hemställas,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära att Kungl. Maj:t i samråd med Sveriges Bilprovvningsnämnd och statens bilinspektion utreder frågan om införandet av återkommande säkerhetsbesiktning av bilar enligt de i motionen framförda riktlinjerna.

Stockholm den 3 juli 1958.

Birger Lundström

Per-Olof Hanson

Gunnar Edström